

Zpráva o činnosti Českého národního byzantologického komitétu v roce 2005

Český národní byzantologický komitét (dále ČNBK) pracoval v roce 2005 ve složení:

Předseda: Vladimír Vavřínek

Místopředseda: Pavel Milko

Tajemník: Lubomíra Havlíková

Členové: Petr Balcárek, Václav Čermák, Růžena Dostálová, Hana Hlaváčková, Kyriaki Chábová, Julie Jančárková, Marina Luptáková

-
1. V průběhu roku 2005 byl připraven a vydán ročník 63 (2005) mezinárodního časopisu *Byzantinoslavica* o rozsahu 346 stran, obsahující 14 článků od autorů z 10 zemí (ČR, SR, Rusko, Řecko, Polsko, Francie, Německo, Kanada, USA a Austrálie), 1 zprávu o česko-bulharském kulatém stole, 16 recenzí a seznam přijatých publikací (obsah viz <http://www.slu.cas.cz/byzantinoslavica.html>). Byly zahájeny přípravy na vydání svazku 64 (2006).
 2. Také v uplynulém roce vyvíjeli členové Komitétu bohatou pedagogickou činnost v oboru byzantologie, novořeckých studií a paleoslovenistiky na FF UK, HTF UK, EvTF UK v Praze, FF MU v Brně a CMTF UP v Olomouci.
 3. Bohatá byla také publikační činnost členů Komitétu. Z knižních publikací vyšel překlad knihy J. Herrin, *Ženy v purpuru (Born in Pourpur)* od V. Vavřína, kterou vydalo nakladatelství Mladá fronta v Praze a jejíž prezentace proběhla v dubnu 2005 v Paláci knihy Luxor a v únoru 2005 byly vydány v nakladatelství Lidové noviny *Dějiny Srbska (edice Dějiny států)*, na kterých se podílela L. Havlíková a které byly prezentovány v prostorách Velvyslanectví Srbska a Černé Hory v ČR za přítomnosti velvyslance dr. A. Iliće. V tisku je *Byzantská politická ideologie (in: Dějiny evropské politické ideologie II, Praha: Oikumené)* a skripta *Papyrologie* od R. Dostálové a kolektivní *Slovník řeckých, byzantských a novořeckých spisovatelů (Praha, Nakladatelství LEDA)*. Členové Komitétu rovněž uveřejnili řadu odborných studií v domácích i zahraničních vědeckých časopisech. Byzantologické akce a byzantologická knihovna byly popularizovány na stránkách Akademického bulletinu (6/2005, 7-8/2005).
 4. Byzantologické pracoviště Slovanského ústavu navštívili v roce 2005 tři významní zahraniční hosté, jejichž přednášky, které zorganizovaly ČNBK a redakce časopisu *Byzantinoslavica*, se setkaly s velkým ohlasem odborné veřejnosti:
 - v úterý 5. 4. 2005 proslovila ve studovně knihovny Slovanského ústavu přednášku na téma „The legal language: connecting link between Byzantine East and Latin West“ doc. Kalliopi Bourdara (Athény), odbornice na římské a byzantské právo athénské právnické fakulty, která jako náměstkyně primátora Athén navštívila Prahu a byla hostem Magistrátu hl. města Prahy;
 - v souvislosti s prezentací překladu své knihy proslovila Judith Herrin, profesorka na King's College přednášku o úloze vládnoucích žen v Byzanci v boji proti ikonoklasmu;
 - ve čtvrtek 28. 4. 2005 přednesl v místnosti historického semináře FF UK přednášku „Byzantine Navy and its Struggle for the Supremacy in the Mediterranean (650 AD – 13th Century)“, doplněnou barevnými diapositivy prof. Vassilis Christides (Ioannina, Athény), který byl hostem

Slovanského ústavu.

5. Byzantologické oddělení SLÚ uspořádalo společně s FF Univerzity „Konstantin Preslavski“ v Šumenu v dubnu 2005 Česko-bulharský kulatý stůl na téma „Význam příchodu slovanských žáků Metoděje z Moravy do Bulharska“. Při této příležitosti byla dr. V. Vavřínkovi udělena čestná medaile Univerzity v Šumenu za jeho přínos k byzantologickým a paleoslovenistickým studiím.
6. Byzantologické oddělení SLÚ se podílelo na organizaci mezinárodní konference Ústavů klasických studií Masarykovy univerzity v Brně a Univerzity ve Vídni „Laete Segetes“ v listopadu 2005. Byzantologické sekci předsedal V. Vavřínek, který přednesl úvodní přednášku „Byzantium. The Making of a Civilization“.
7. V. Vavřínek byl pozván k účasti na 10th International Congress on Graeco-Oriental Studies „East and West. Antagonism and Coexistence from Medieval Times until Today“ v srpnu 2005 v Kryoneri-Attikis, na němž proslovil přednášku na téma „Byzantium and Bohemia“.
8. V rámci popularizace oboru členové Komitétu vyvíjeli i přednáškovou činnost pro širší veřejnost. V. Vavřínek přednesl v Moravském zemském muzeu v Brně a ve Slovákém muzeu v Uherském Hradišti v listopadu 2005 přednášku na téma „Velká Morava v kontextu soudobé Evropy“. Plodná je i spolupráce se společností Novořeckých studií se sídlem v Brně.
9. Členové komitétu se připravují k účasti na 21. mezinárodním byzantologickém kongresu, který se bude konat v Londýně, v srpnu 2006. Předseda Komitétu V. Vavřínek byl pozván, aby společně s S. Ivanovem moderoval kulatý stůl na téma „Byzantské misie“ a další tři členové Komitétu přihlásili své příspěvky. Během jednání kongresu se má sejít Komitét mezinárodní asociace byzantských studií, v němž je ČNBK zastoupen.

PhDr. Lubomíra Havlíková, CSc.
tajemnice ČNBK

PhDr. Vladimír Vavřínek, CSc.
předseda ČNBK

Praha, 09. 01. 2006